

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De judiciis & judicialibus. Hoc est de Sententia & re judicata, Executione, Attentatis, Judice, Notario, Advocatis, Procuratoribus, Expensis, & aliis ad materiam judiciorum. Pars II. Relatio Romanæ Curix forensis, ejusque Tribunalium, & Congregationum

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XIX. De recursibus ad Magistratus sæculares in causis ecclesiasticis, & spiritualibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74090)

ubi de illis attentatis agatur, quæ gesta sint in spectum appellationis, quoniam non debet quis potiri beneficio illius legis, quam contemnit; Adhuc tamen suspensiva appellatio congruè, quandoque cadere solet, non ab ipsis attentatis, eorumque purgatione (præsupposita eorum existentia), sed a mala declaratione ipsius existentie, quando attentata pendent ab alio puncto facti, vel juris super quo quæstio existat probabiliter dubia; Ideoque desuper cadat Iudicis declaratio, à qua, non autem ab ipsis attentatis, appellatio suspensiva admittenda est. *decif. 52. par. 11. rec.* Eodem modo quo in literis Apostolicis, pluribusque similibus privilegiatis in iure habemus, ex deductis in appellationum Rubrica.

Ut puta sub probabili quæstione est, an lis legitime introducta dicatur, ac pendeat, nec ne, quia nempe ex parte illius, cui obijciuntur attentata, lite pendente, ista pendentia negetur; Sive sub quæstione sit, an decretum, vel sententia executioni demandata post interpositam appellationem, vel infra tempus datum ad appellandum, sit appellabilis, nec ne, unde propterea ille cui attentata obijciuntur, neget illorum fundamentum, ex natura vel privilegio causæ, cum similibus; Et tunc, quoties iste punctus non sit clarus, adeo ut sit affectata, & improbabilis probatio, ab ista declaratione intrat appellatio, quoniam in hoc Iudex decipi potuit; Ideoque firmum remanet, id quod pluries insinuatum est, atque penè generaliter in omnibus forensibus quæstionibus, dicendum videtur, quod scilicet, istæ sunt quæstiones, facti potius, & applicationis, quam juris pro facti particulari qualitate decidendæ, quodque erroneum est cum solis generalitatibus procedere; Eodem modo quo supra advertitur, circa interpositionem arbitrii super suspensione, vel rejectione purgationis, quod scilicet totum pendet ab attentatorum qualitate, & an sint dolosa, vel non dolosa, sive excusabilia, vel inexcusabilia; Vel circa modum purgationis, an sc. & quando sufficiat sola verbalis, mediante renunciatione illis actis, ex quibus attentata desumuntur, cum similibus.

Atque in hoc sensu generaliter recipienda est illa propositio, quod pauperis Doctoris est, procedere cum regulis generalibus; Id est quod iudicandum non est cum solis generalitatibus in abstracto, sed principaliter immorandum est super concreto, ac super congrua, regularum, & principiorum juris applicatione ad casum, spectata ratione, vel sine, ac effectu, ob quos juris regulæ prodierunt, non autem, ut Doctoris divitiæ consistant in contemptibili collectorum, seu pragmaticorum usu, replendi chartas inutiliter allegationibus extra propositum, vel sine congrua applicatione.

Super natura, seu qualitate sententiæ, vel decreti, pro revocatione attentatorum, quæstio cadit, an diffinitivi, vel interlocutorii speciem habeat; Regula verò est, juxta hanc secundam speciem, ea tamen plures recipit limitationes, & præsertim, ut eam non habeat interlocutorii naturam, quod idem Iudex reponere valeat, quod tamen à Tribunalium stylis nimium pendet. *de his Lancellor. de attent. par. 3. cap. 28. à num. 17. Gratian. discept. 55. Cavaler. decif. 376.*

Attentatorum autem revocationem peti non posse post conclusum in causa, in ea tamen instantia, plerique volunt. *Mantic. decif. 33. ubi allegantur Lancellor. & alii.* Quod tamen pariter pro

Tribunalium diverso stylo est recipiendum.

Super appellatione extrajudiciali, quæstio cadere solet, an causet attentata; Et licet opinionum diversitas dignoscatur; Attamen ab ipsis appellationis justitia, vel injustitia, sive ab actus natura, vel qualitate decisionem recipit, & an subiecta materia dilationem patiatur. *Vestr. in pr. l. 3. c. 7. Buratt. dec. 771. & 859. dec. 279. par. 9. rec. decif. 104. par. 10. & habetur in materia jurispatronatus, & in illa electionis.*

Excommunicationis exceptio non impedit quo minus opponatur de attentatis, eorumque revocatio petatur. *Gonzal. ad reg. 8. §. 7. proem. n. 239. Buratt. & add. decif. 72.*

Coram eo Iudice attentatorum revocatio peti debet, cuius majestas læsa fuit; Non tamen impeditum est coram Iudice alterius instantiæ eam peti, si in præcedenti instantia neglecta fuerit. *Buratt. & add. dec. 72. & 77. Bich. dec. 515. in fin.*

Quomodo autem purgata dicantur, & an sola verbalis renunciatio sufficiat, & an sufficiat renunciare in actis possessioni, aliisque actis, & quomodo hæc renunciatio fieri debeat, ex facti qualitate, ac singulorum casuum instantiis pendet, inspectato scilicet sine, vel effectu, non autem attenda verborum formalitate. *Buratt. decif. 126. Oithob. decif. 272. & 446. Coccin. decif. 371.*

Illorum attentatorum quæ lite pendente gesta prætenduntur, non petitur revocatio, neque opponitur per eum, qui jurisdictionem declinavit. *Buratt. dec. 212. dec. 102. par. 6. rec.*

Equiparantur spolio violento, atque cum eisdem terminis regulantur. *Gregor. dec. 336. Buratt. & add. decif. 642.*

Actus consequutivi alteri actui, qui appellationem præcedat, non sunt attentati, nisi inhibitiio inter unum, & alium actum accedat. *Buratt. dec. 859. Gregor. dec. 251. dec. 426. par. 5. rec. Duno. c. 4. Dunozett. dec. 178. par. 10. rec.*

Quamvis autem contumax non verus, etiam post decem dies admittantur ad appellandum, ut in appellationis Rubrica advertitur; Non per hoc tamen executio post lapsum dictum terminum attentata dici potest, bene tamen ex capite injustitiæ revocanda venit. *Vestr. in prax. l. 8. c. 4. Dunozett. dec. 787.*

Quando verò attentata pendent à negotio principali, tunc de isto videri debere, antiquus est Rotæ stylus demandare. *Lancellor. p. 3. cap. 24. quæst. 19. dec. 574. par. 3. divers. l. 3.*

Præmissa verò, quæ magis in foro, atque in praxi frequentia memoria suppetit, vel disputandi occasio dedit, adnotasse sufficiat; Pro reliquis autem minus contingibilibus, apud eos, qui materiam ex professo tractant, sive apud practicæ formales professores, recurri poterit. *Lancellor. de attentat. ac etiam Ridolph. in praxi, aliique practici.*

De recursibus ad Magistratus sæculares in causis Ecclesiasticis, & spirituales.

S V M M A R I U M.

- 1 INCURIA est frequens ista materia.
- 2 Vbi nam recursus sint frequentes.
- 3 De panis contra recurrentes.
- 4 De recursuum renunciatione, ac purgatione, in quo consistant.

- 7 Super quibus cadere solent quæstiones in materia.
 8 De probatione recursuum, & quando sufficiat præsumpta.
 9 De eodem cum distinctione effectuum, ac declaratione.
 10 De distinctione inter probationem præsumptam, & probationem veram per præsumptiones.
 11 Contra impediendam leviorem probationem sufficiunt.
 12 An probatio præsumpta intret cum corporibus unius versalibus.
 13 Quid ubi sint plures interessati, unde intret incertitudo.
 14 De recursibus habitis per procuratores, vel negotiorum gestores, vel tertios.
 15 Quando dicatur bene facta paritio, vel renunciatio recursuum.
 16 Quid ubi aliqui renunciant, & parent, Alii vero non.
 17 De requisitis necessariis ad concludendam probationem recursuum.
 18 Quando liceat recurrere ad Magistratum tanquam virum potentem ratione defensionis, & non dicatur recursus illicitus.
 19 De eodem, & quomodo id intelligendum sit.
 20 Trahere clericos, vel personas ecclesiasticas ad forum secularium, an importet recursuum.

DISC. XIX.

AD impediendum causæ cursum, vel progressum, ad instar eorum, quæ de attentatis *disc. precedenti* habentur, obijci frequenter solet de recursibus ad iudices, & Magistratus sæculares; Idque præsertim pro frequentiori contingentia praxis docet in causis beneficiabilibus, vel aliis ecclesiasticis Hispaniarum, ubi ob illos stylos, frequentior, ac facilius est recursus ad sæculares Magistratus, qui præstant habere quamdam cognitionem causarum ecclesiasticarum, vel spiritualium, etiam super executione litterarum Apostolicarum, ex motivo, vel prætextu occurrendi violentiis, & ne istæ committantur, juxta ea quæ habentur apud plures hispanos Doctores, qui volumina desuper conficere curarunt.

Inter plures etenim pœnas, quæ per Sacros Canones, & Apostolicas Constitutiones, vel conciliaria decreta, impositæ sunt recurrentibus ad Iudices & Magistratus sæculares, in causis ecclesiasticis, vel spiritualibus, pro impedimento ecclesiasticæ, vel spiritualis jurisdictionis, illas præsertim incurfus censurarum, est quoque ista, quæ ab attentatis, ac etiam à spolio resultat, denegationis audientia, quod scilicet recurrens, audiri non debet, neque sui juris, vel actionis exercitium, vel prosecutio ei competit, nisi recursuum purgatio præcedat cum eorum renunciatione. *Burratt. dec. 446. Bich. decis. 282. & in miscellan. Eccl. disc. 17.*

Neque verbalis renunciatio sufficit, sed etiam realis, & effectiva requiritur, id est curando quod revocentur inhibitiones, & impedimenta, cum omnibus exinde sequentibus; Ac etiam cum refectione expensarum, ac damnorum, & interesse, eodem modo quo in attentatis supra *disc. precedenti* advertitur, cum hæc fere in omnibus fraternizare videantur. *apud supra allegatos & per add. ad Burratt. dec. 416.* Ideoque circa renunciationis, seu purgationis partes accessorias, quæ consistunt in dicta refectione expensarum, ac damnorum interesse quoties reverà sequuta est effectiva cessatio recursus in negotio principali intrat eadem consideratio probabilis vel improbabilis excu-

sationis pro regulatione arbitrii, ac de out pariformiter ex facti qualitate & circumstantiis totum pendeat.

Majores autem quæstiones in hac materia, super duobus circumferri solent; Primum nempe, super eorumdem recursuum probatione, quod scilicet illa impedimenta, quæ per Magistratus sæculares præstantur, à colligante proveniant; Et secundo super eorum qualitate, an scilicet, & quando, dicantur veri recursus, ut supra, prohibiti, & punibiles.

Quatenus itaque pertinet ad primum; Ut plurimum res solet esse difficilis probationis, dum ad eludendas pœnas id fieri solet in occulto, & per tertias manus, ut negari valeat; Et per consequens sufficit præsumptio generalis, quod illi habiti censeantur per illum, cujus interest talia impedimenta præstari. *Greg. & add. dec. 96. Caval. dec. 372. & 529. Burratt. & add. cum aliis d. disc. 17.*

Procedit autem ista præsumptio, ad effectum minoris præjudicii denegationis audientia, ac impediendi præsumpto recurrenti, ulteriorem ejus actionis, vel causæ progressum, & ad quem effectum de hoc proprie in præsentia agitur; Secus autem, ad graviores effectus pœnarum, præsertim illius censurarum, & præcipue excommunicationis, quæ (ut alibi pluries advertitur,) cum sit pœna gravis & ordinaria, exigit perfectam, & concludentem probationem delicti, quoniam; Aliud est considerare præsumptionem, vel difamationem criminis, ad effectum subtrahendi beneficia, sive ad effectum impediendi emolumentum acquisitionem; Aliud vero, ad effectum pœnæ formalis in persona vel in anima, sive in bonis, vel juribus jam obtentis, juxta distinctionem in beneficiabilibus materia receptam ac frequentem. *de benef. disc. 70. & 71.* à qua etiam inferri potest ad omnia similia quibus eadem congruat ratio, atque in his terminis specialibus, ita distinguendo sæpius Rota firmavit.

Verum quia sæpius, pro casuum contingentia, nihil interest recurrentis, quod audientia sibi denegetur, atque causa progressus impediatur, quia nempe, sit jam condemnatus ad aliquid præstandum, vel faciendum, unde propterea, ad eludendas executionales, vel madata de parendo, vel ad impediendum executionem alicujus Apostolicæ provisionis, mediante recursibus curet impedimentum præstari, juxta casum præsertim sæpius alia occasione enunciatum Capituli Casaraugustani, cum similibus. *tit. de præm. disc. 3. & seqq. & in Miscell. Eccl. d. disc. 17.* hinc proinde, ab aliquo moderno tempore oportuit (rationabiliter quidem) introducere quoque processum ad dictas pœnas, & præsertim ad illam censurarum, ad quarum arma videtur hodie de facto (deplorabiliter quidem,) restricta potestas Iudicum & Tribunalium ecclesiasticorum extra temporalem Ecclesiæ ditionem, etiam cum clericis, sæcularibus, vel regularibus, ob hujusmodi recursuum extensionem, vel usum, juxta casum de quo *d. disc. 17. in Miscell. & apud Bich. dicta dec. 282.* ad instar, cum de facili in malo detur imitatio, ac extensio; Procedendo sc. ad censuras, etiam per præsumptiones, & argumenta, ob nimiam difficultatem, ac penè impossibilitatem probationis concludentis, eo quia Magistratus sæculares, eorumque Notarii, vel Cancellarii, nunquam concedunt acta, & comparationes. *apud Bich. d. dec. 282. Caval. dec. 529. Burratt. & add. d. dec. 416. & 446.*

Ut enim in omni materia frequenter recep-

rum habemus, in proposito probationum; aliud est probatio præsumpta; Aliud verò est probatio vera, & perfecta, quæ ex præsumptionibus & adminiculis pluribus simul junctis perfici seu concludi valeat.

Altera quoque in idem accedente conclusio-
ne in eadem materia probationum, quod ubi ex facto Patris, ac ob injusta impedimenta, ea perfecta, & concludens fieri non potest: tunc etiam levis, ac imperfecta sufficit. *Infrà disc. 22.*

Prout in puncto juris, dicta præsumptio intrare non videtur, nisi cum personis singularibus non autem cum corporibus politicis, vel universalibus, ut sunt Capitula, & Collegia, & similia; *Burrat. dec. 536.* Et tamen modernis temporibus oportuit, etiam cum Capitulis, & corporibus universalibus ex ista causa recursuum, ad censuras procedere, quæ cum illis sunt practicabiles, nempe suspensionis & interdicti, procedendo etiam ad excommunicationem, contra illas singulares personas, de eodem corpore, quas etiam adminiculative confiter esse rebelles, & contumaces, ac impedire ne ipsam corpus pateat Superiorum mandatis, *dicto disc. 3. de præminent. d. 23. de benef. & dicto d. 17. in Miscellan. Ecclesiast.*

Idemque pro facti qualitate, & circumstantiis, contingit in casu in quo sint plures in causa interestati, unde propterea incertum sit, ex cuiusnam parte recursus habitus fuit; Licet enim regulariter, ex causa incertitudinis, contra neminem, ad penas procedi valeat; Attamen cum ita malus resultet effectus de facto, absque punitione vel remedio; Idcirco eodem modo, quo de corporibus universalibus dictum est, arbitrium dilatari potest, procedendo contra omnes; Vel quia inter eos intret aliqua præsumptio collusionis; Vel quia intrent regulæ Criminalistarum, quod ubi agatur de delicto commisso in loco, in quo plures erant personæ, absque eo quod certificari valeat delinquens contra omnes procedi potest, cum similibus; Ac etiam quia molestias evitandas, solliciti erunt inquirere, ac patefacere culposos, cum in huiusmodi occultis actibus ex quibus tamen, certus, ac patens resultat effectus, expedit, à juris tramitibus recedere, atque reputetur ordo, ordinem non servare, ut quandoq; Rotæ praxis docet

Contingit etiam, ut probationes expressæ vel adminiculative recursuum, habeantur contra Procuratores, de quorum mandato speciali non constat, ut in puncto juris, præsertim ad effectum in cursu censurarum requiritur; Verum pariter ab hac regula receditur, in illis casibus, in quibus (ut supra) nil inter sit recurrentis, quod sibi audientiam denegetur, eo quia agatur ad effectum impediendi executionem iudicati, dum ita facilis esset collusio, occultando mandatum & obtinendo intentum, vel effectum recursuum sine punitione; Ideoque consuevit praticari idem quod supra, circa probationes præsumptas, vel adminiculative, ut scilicet illi, sub cuius nomine, alter recursum habuerit, non sufficiat dicere, quod nullum desuper mandatum dederit, dum ipse tenetur de facto removere impedimentum, ac parere, atque aliàs, id non agendo, convincitur de culpa, ideoque intrat præsumpta probatio rati habitationis, vel præcedentis mandati, cum in his materiis, non curentur verba, sed attendantur facta, *apud Bich. dicta dec. 282. cum aliis supra alleg. & dicto disc. 17. in Miscellan.*

Eodem modo quo, in materia partitionis habemus, quod scilicet in iis, quæ consistunt in aliquo facto positivo, non sufficiunt verbales declarationes vel oblationes, quantumvis amplæ, & humiles, nisi sequantur facta, quæ respondeant verbis, quoniã bona verba, cum factis malis, potius majorem malitiam, majoremque contumaciam arguunt. *dicto disc. 17. in Miscellan. Ecclesiast.*

Atque hinc, bene ac rationabiliter, in facti contingentia decisum fuit, ut illi, qui de Capitulo, vel de alio corpore, se promptos, ac obediētes exhibent, omneque possibile, ex eorum parte agunt, ut pareatur ab aliis, excusabiles quidem reputari debeant, ac soleant à censuris personalibus, sed non excusentur à censuris, atque pœnis universalibus vel communitativis, & præsertim circa usum actuum jurisdictionalium, vel præeminentialium, ne aliàs collusivè illi, de corpore se dividant, atque mediantribus illis qui verbaliter tantum obediunt, conferentur, ac obtineantur jura illius corporis, quod factus est contumax, ac inobediens spectato effectu. *dicto disc. 23. de benef. & d. disc. 17. in Miscel. Ecclesiast.*

Ita etenim lex, prudenter, ac rationabiliter statuit; Verum ab eis deviare oportet ob fraudes ab humana malitia adinventas, ad ejusdem legis dispositionem eludendam; Ut in specie habemus in hac materia recursuum, quod scilicet ad illos concludendos, in puncto juris plura desiderantur requisita; Primum nempe ut recursus fuerit, cum petitione inhibitionis, quæ fiat Judici vel executori ecclesiastico in forma jurisdictionali & auctoritativa; Secundo ejusdem inhibitionis concessio; Et tertio ejus effectuatio, cum in hac materia non puniatur affectus, non sequuto effectu. *dicta decif. 282. Bich. cum aliis d. disc. 17. Miscellan. ecclesiast.*

Unde propterea si recurratur ad Magistratum sæcularem, tanquam ad virum potentem, pro sola defensione in ejus iuribus, vel possessione de facto, ut scilicet ipsum recurrentem tueatur, eique assistant adversus molestias, & turbationes æmuli, tali casu non dicitur recursus illicitus, & punibilis ut supra. *decif. 240. par. 7. rec. decif. 212. post 2. vol. consil. Farinac. & apud Bich. dicta decif. 282.*

Verum cum huiusmodi declarationes deservire caperint pro pallio, ad fraudandum & cooperiendum recursus formales; Hinc proinde bene aliquando decisum est, ut procedi debeat cum toties insinuata mea geniali propositione, omnium rerum regulatrice, ut scilicet, non foris, malitas verborum, seu substantia facti, seu veritatis attendi debeat; Et per consequens, si peracto effectu, iste sequatur eo modo, quo sequeretur, si habitus esset recursus formalis, cum dictis requisitis, tunc iste effectus attendendus est Ideoque inspicendum venit, an illa detentio de facto, quam recurrens obtinuit à Magistratu, sive illud impedimentum, quod iste præstitit, sequi potuisset pariformiter ex assistentia alterius viri privati, qui non esset in magistratu, sed esset vir potens ratione clientelæ, vel adhaerentiæ, sive numerosa familiæ; Vel potius id referendum sit laicali jurisdictioni, ac muneri, seu Magistratu, sine quibus impedimentum sequutum non esset, adeo ut in effectu adsit inhibitio, quamvis non adsit ejus formalitas; Puta quia, ille Magistratus, ad quem haberi solent recursus, & cui competit jus concedendi huiusmodi inhibitiones, per se ipsum, vel per aliquem ejus oratorem,

seu ministrum; Judici; vel executori ecclesiastico; oratoris; (atque (ut vulgò dicitur) *per ambasciatas*, quamvis urbanè concepta sit, in effectu inhibeat; atque impedimentum praestet; & per consequens punctus est in effectu, non autem in formalitate verborum, *apud proximè allegatos, & dicto disc. 17. in Miscellan.*

19 Dicta verò requisita, ex quibus, formalis recursus verificari dicitur, considerari solent, ad effectum, ut trahere clericum, vel personam ecclesiasticam ad forum laicalem, seu etiam laicum in causa tamen merè ecclesiastica, & spiritali, etiam in iis, quæ sunt juris; importet quidem incursum aliarum penarum, quæ per sacros Canones inflictæ sunt, contra huiusmodi trahentes, non tamen dicantur recursus, minusque intrent censura contentæ in Bulla Cœnæ; Ista etenim in ea parte, in qua detrahentibus loquitur, procedit in ipsis Judicibus, & Magistratibus, qui jurisdictionaliter, & auctoritative trahunt, non autem in Partibus, quæ trahi curant, vel petunt, quoties non verificentur dicta alia requisita, cum recursus propriè consistere dicantur in impedimentis, quæ Judici vel executori ecclesiastico præstentur, ne eius jurisdictionem, & auctoritatem exerceat, atque sibi incumbentes partes expleat, spectato (ut dictum est) effectu, vel substantia veritatis, non autem immorando in formalitatibus, *dicto disc. 17. in Miscellan.*

De aliis causis, vel exceptionibus, quæ iudicii, vel causæ cursum impediunt, & respectivè audientia denegationem causant, nempe; De spolio; De contumacia; Et de intentatione possessorii; Aut de clausulis præjudicialibus; De excommunicatione; De munere publico; De transactione, & perjurio; Et de non implemento, seu de contraventione.

S V M M A R I V M.

- 1 Spolium impedit progressum iudicii, & spoliatori denegatur audientia, donec purget spolium.
- 2 In quo purgatio consistat.
- 4 Quando huius purgationis suspensio concedatur.
- 3 An audientia denegari etiam debeat in aliis causis.
- 5 Opponente parte ut prius terminetur iudicium possessorium manutentionis, procedi non potest in causa petitorii.
- 6 An pro isto possessorio probari debeat turbatio.
- 7 De cumulatione possessorii cum petitorio remissivè.
- 8 Contumaci deneganda est audientia.
- 9 Transactio impedit litis ingressum, vel progressum.
- 10 Idem de clausulis præjudicialibus, puta clausula sublata, & similibus.
- 11 De concessionem aperitionis oris adversus istas clausulas, earumque reductionem cum distinctione.
- 12 Gratia male exorta debent revocari.
- 13 Magistratus quando debeat abstinere ab executione gratiæ Principis.
- 14 Quare super dicta aperitione oris cognoscatur de merito.
- 15 Dictæ clausulae de quibus num. 10. non impediunt cognosci de non comprehensione.
Card. de Luca de iudiciis & judicialibus.

- 16 Quid referat, an una vel plures clausula prædicta obstent.
- 17 Quod in Curia adhuc debeat abstineri ob recursum ad Principem.
- 18 Excommunicatus, an & quando possit esse in iudicio.
- 19 De exceptione, quod colligans sit in publico Magistratu.
- 20 De exceptione hostica.
- 21 De perjurio.
- 22 De non implemento, seu contraventione.

DISC. XX.

NON solum ex causis attentatorum, & recursuum ad Magistratus sæculares, iudiciorum, seu causarum progressus, vel respectivè ipsi sumet initium impeditur, ob audientia denegationem; Verum etiam ex plerisque aliis eundem effectum, in toto, vel in parte operantibus; Et præsertim, ex causa spoli violenti, quod pariformiter in iure reputatur ac attentata, eumque operatur effectum; & consequenter, spoliator, vel attentator pari passu ambulant, ut quemadmodum de attentatore supra dictum est, ita etiam de spoliatore dicendum veniat, ut scilicet ei denegari debeat audientia, donec sequatur purgatio spoli, *Buratt. & add. decis. 731. & 449. & 248. Ottob. decis. 104.*

Ista verò purgatio pariformiter consistit, in plena reintegratione spoliati, tam circa ipsam rem, in qua spolium commissum sit, quam etiam circa fructus, vel expensas, omniaque damna, & interesse, quantumque compensatione, vel retentione denegata, *apud proximè allegatos.*

Cadentibus eisdem distinctionibus, & considerationibus, circa huiusmodi purgationem, eiusque suspensionem, quæ cadunt in dicta attentatorum materia, adeo ut ea, quæ ibi dicuntur, penè in omnibus huic materiae quoque congruant; Idcoque repetendum non est.

Dispari tamen solet, an ista poena denegationis audientia, procedat solum in causa vertente super ea re, in qua spolium commissum sit, vel etiam in aliis causis, cum eodem spoliato, sive cum aliis coram ipso Iudice pendentibus, vel initiandis; Atque cum distinctione qualitatis spoli procedi solet, an scilicet sit verum, ac violentum, pro quo competat interdictum, unde vi, vel potius improprium sive interpretativum, ut primo casu obstat etiam pro causis diversis, non autem in secundo, *add. ad Buratt. dicta decis. 731. num. 8.*

Impedimentum quoque iudicii prosecutioni, vel initio præstare solet privilegium alterius possessorii retinendæ, quod vulgò manutentionis dicimus, quia nempe ubi colligans præten dit se turbati in possessione, in qua reperitur, vel reperit; seu esse debere præten dat, ac propterea, suspensio quocumque petitorio, petat prius sibi decerni hoc possessorium; Tunc id impedit cursum causa principalis in petitorio, atque super possessorio prius est providendum, alias nulliter proceditur, cum ita virtualiter, vel implicite adesse videatur eadem ratio, quæ viget in spolio violento, quoniam licet non adsit violentum, adhuc tamen, ita adesse dicitur turbativum, seu interpretativum, *infra in disc. in quo agitur de hoc possessorio retinendæ.*

Neque juxta magis communem, ac receptam opinionem, necessaria est turbationis, ac molestiarum, positiva probatio, sed sufficit illa possessionis, quoniam